

U N I V E R S I T E T E T I B E R G E N

Legitimacy and Fallibility in Child Welfare Services

«Tillit og ressikkerhet i barnevernet»

Oslo, 1. desember, 2015

Professor Marit Skivenes,

uib.no

Svært forskjellige oppvekstvilkår for barn i moderne stater

UNICEF – Målinger av barns velferd i 29 høyinntektsland

Måler: Matrielle forhold, Helse og trygghet,
Utdanning, Atferd og risikoer &
Bolig og omgivelser

Nordiske land kommer godt ut!

Nederland (1)

Norge (2)

Finland (4)

Sverige (5)

Tyskland (6)

Sveits (8)

Ireland (10)

England i midtkategorien (16)

USA i bunnkategoriern (26)

BNP har ikke avgjørende betydning for barns velferd
– f ex. Tjekkia er over Østerrike; Portugal er over USA

Norsk barnevern ift andre land – tvang og frivillighet

Kilde: Burns, Pösö & Skivenes, kommer i 2016

LAND	PLASSERTE BARN PER 1000	“TVANG” (ANDEL %)	FRIVILLIG (ANDEL %)
SVEITS	10.4	(39%)	(61%)
NORGE	10.1	(71%)	(29%)
FINLAND	9.6	(19%)	(81%)
TYSKLAND	9	(10%)	(90%)
SVERIGE	8.2	(26%)	(74%)
ENGLAND	6	.	.
IRLAND	5.5	(58%)	(42%)
USA (MA)	5.2	(83%)	(17%)

Med utgangspunkt i mitt faglige ståsted og forskning er jeg bedt om å kommentere:

1. Hva er barnevernets største utfordringer?
2. Hvordan kan barnevernet oppnå større tillit hos brukere (andre)?
3. Hva må til for at barnevernet og barnevernansatte kan ivareta jobben de er satt til på en mest mulig måte?

1. BARNEVERNETS UTFORDRINGER

Enormt mange utfordringer fordi dette er et komplekst felt

Jeg vil i dag peke på tre utfordringer:

- Utdanning - er det tilstrekkelig med 3 år?
- Resultater – lykkes norsk barnevern med å sikre utsatte barn og unge?
- Deltagelse og medvirkning for barn – hvorfor er det fortsatt vanskelig?

Utfordring I: Utdanning

Det er IKKE tilstrekkelig med 3 år for å håndtere et slikt vanskelig arbeidsfelt.

Se til Finland!
5 år for å bli en kvalifisert barnevernsarbeider

UNIVERSITY
OF TAMPERE

SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
AND HUMANITIES

Utfordring: Resultater

Lykkes barnevernet med

”- å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid,

- å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.”

(bvtl§1-1)

Det finnes studier på dette.

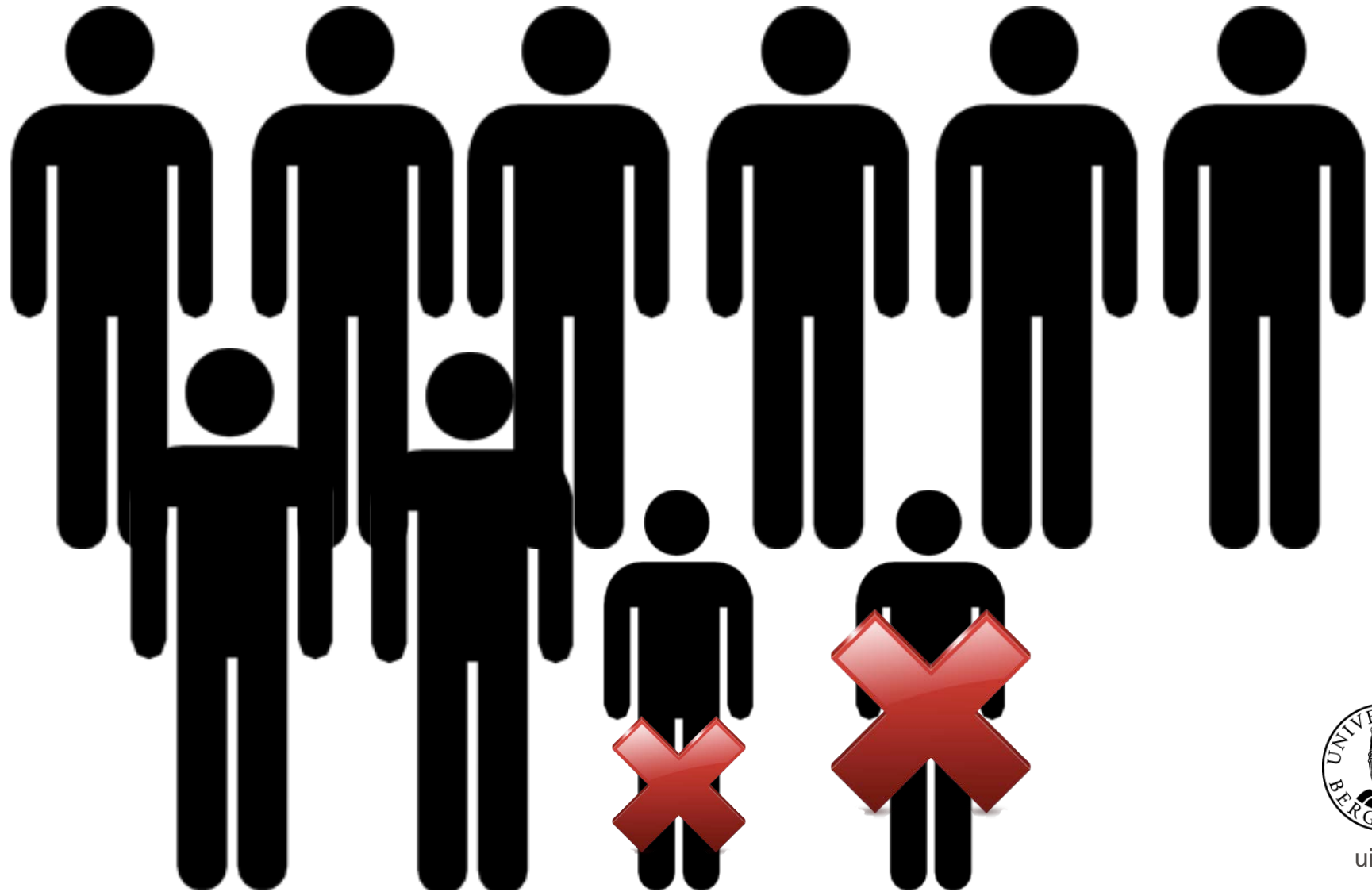
NOVA har studert barns **positive overgang** til voksenlivet.

Stort populasjonsmaterialet, og alle barnevernsbarn en lengre periode.

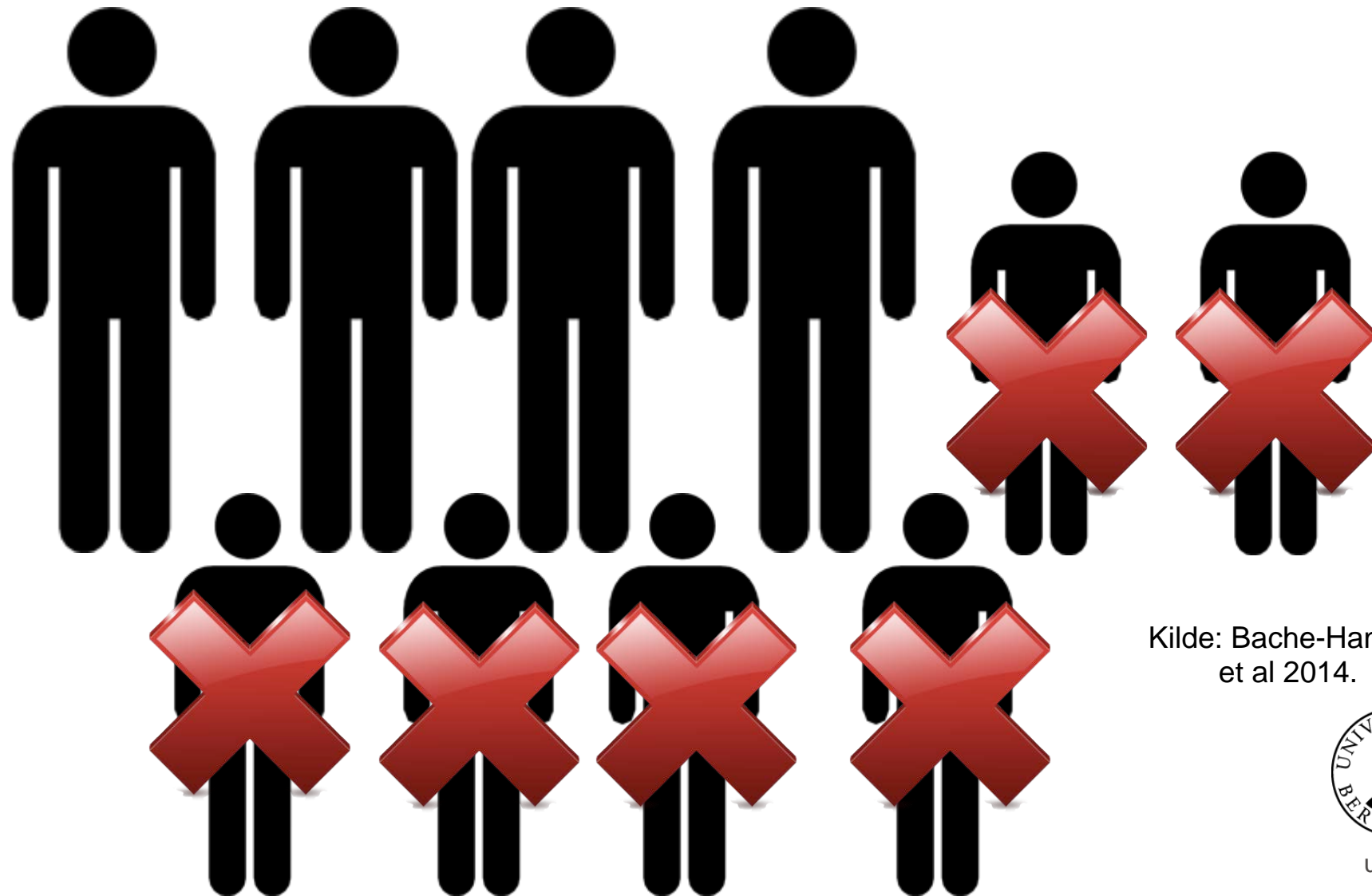
– måleindikatorer er arbeidsledighet, sosialhjelp, utdanning og inntekt – positivt på tre av fire måleindikatorer.

84% av barn i Norge har en positiv overgang til voksenalivet

42% av barna fra barnevernssystemet har en positiv overgang til voksenlivet

Kilde: Bache-Hansen
et al 2014.

uib.no

Er det godt nok for den norske velferdsstaten?

MERK:

Disse studiene måler ikke helse eller lykke eller tilfredshet med livet.

Utfordring: Barns deltagelse

- Hvorfor er det fortsatt et problem?

Sterkt rettsvern:

- Et barn som er fylt 7 år, og yngre barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, skal informeres og gis anledning til å uttale seg før det tas avgjørelse i sak som berører ham eller henne. Barnets mening skal tillegges vekt i samsvar med barnets alder og modenhet. (bvtl §§6-3, jf. 4-1, og Grl 104)
- Skyldes det utdaterte holdninger hos aktørene i systemet og i folket?

2. Hvordan oppnå tillit hos brukerne og (hos folket?)

Demokratiets sorte hull

Tillit oppnås ved å fatte beslutninger av høy kvalitet!

Det innebærer som et minimum, følgende fem kriterier:

- Berørte parter blir involveret
- Relevant kunnskap blir inkludert, grundig presentert og kritisk vurderes
- Møteplasser for diskusjoner og vurderinger
- Det må være tilstrekkelig med TID
 - til å innhente og vurdere informasjon, beviser og interesser.
 - til å diskutere og reflekter over behov, beviser og løsninger
- Åpenhet og kontroll med beslutningsprosessen

Hvis en beslutning kan stå seg mot rasjonelle innvendinger i en åpen og fri diskusjon, så er det grunn til å tro at beslutningen er av høy kvalitet.

Befolkningens tillit til barnevernet og dets beslutningstakere i fire land (n=4000)

Vennligst beskriv hvor mye tillit du har til:

- a) Barnevernstjenesten som skal beskytte barn
- b) Barnevernsarbeidere som jobber i disse barneverntjenestene
- c) Dommere i retten som fatter beslutninger om omsorgsovertagelser av barn

SVARALT: SVÆRT MYE, GANSKE MYE, NOE, VELDIG LITE, USIKKER.

Kilde: Juhasz & Skivenes,
under vurdering

uib.no

RESULTAT

CA **40%** AV BEFOLKNINGEN SIER
DE HAR GANSKE MYE ELLER SVÆRT MYE
TILLIT TIL BARNEVERNET OG
DETS HOVEDAKTØRER

- OVERRASKENDE LITEN FORSKJELL MELLOM
LANDENE
 - NORGE MEST TILLIT (45%+)
 - FINLAND (45%)
 - ENGLAND 40%+
 - TIL SLUTT CA (USA) (35-40%)

Kilde: Juhasz & Skivenes,
under vurdering

uib.no

Men, hva lærer vi av dette?

Vinmonopolet har veldig høy tillit. Mange kunder. Brannvesenet også. Men, få "kunder"

Kanskje bedre å spørre folk om de verdimeslige forholdene knyttet til barnevernet.

Eks. Om terskler for inngrep. Eller adopsjon.

EKS. ADOPSJON I BARNEVERNET

- ET TILTAK SOM ER OMSTRIDT
- LITE BRUKT I NORGE (OG NORDISKE LAND)
- MYE FORSKNING VISER AT ADOPTERTE BARN GJØR DET BEDRE RELATIVT TIL FOSTERHJEMSBARN
 - GRUNN: STABILITET, TILHØRIGHET

HVA ER BEFOLKNINGENS HOLDNINGER TIL ADOPSJON?

- DET HAR VI STUDERT I FIRE LAND, GJENNOM EN VIGNETTSTUDIE.

Benjamin, en 2 år gammel gutt

Benjamin ble født syv uker for tidlig, og tilbrakte fire uker på sykehuset før foreldrene kunne ta ham med hjem. Da Benjamin var ti måneder gammel, ble han innlagt på sykehus. Undersøkelsene indikerte at han hadde vært offer for gjentakende fysisk mishandling. På bakgrunn av mistankene om fysisk mishandling, og foreldrenes narkotikamisbruk, flyttet Barnevernet Benjamin fra foreldrene. Når Benjamin fyller to år, misbruker foreldrene hans fremdeles narkotika. Barnevernet mener det ikke er realistisk at Benjamin kan gjenforenes med foreldrene, og vurderer dermed enten adopsjon eller plassering i fosterhjem. Adopsjon innebærer at de biologiske foreldrenes foreldrerett termineres, og overføres til adoptivforeldrene. Et fosterhjem kan være langvarig men er ikke permanent, og fosterforeldre kan si opp en avtale om et fosterbarn.

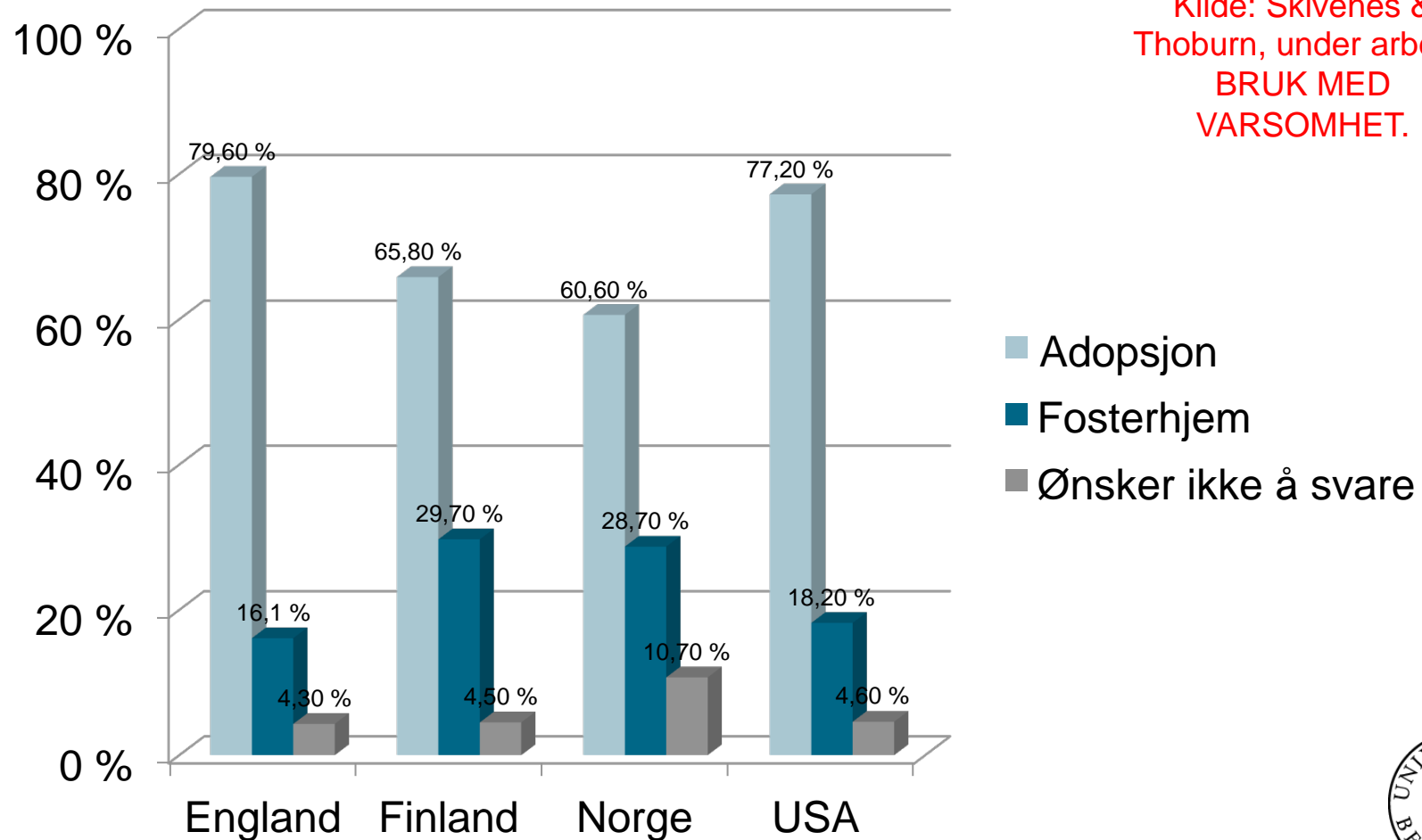
Basert på den sammenfattede informasjonen over, ville du, slik du ser det, foreslått adopsjon eller plassering i fosterhjem?

Svar fra et representativt utvalg av befolkningen; i Norge, England, Finland, og CA (USA) (n=4000)

Kilde: Skivenes &
Thoburn, under arbeid.
BRUK MED
VAR SOMHET.

Basert på den sammenfattede informasjonen over, ville du, slik du ser det, foreslått adopsjon eller plassering i fosterhjem? (n=4000)

Kilde: Skivenes & Thoburn, under arbeid.
BRUK MED
VARSOMHET.

uib.no

3. Hvordan skal barnevernet og barnevernansatte ivareta jobben de er satt til på en mest mulig måte?

- Vi har spurt dem.
- Barnevernsarbeiderne peker på tid (90%) og på ledelse, veiledning, rutinner (25%) som hindre for å forberede en sak godt nok. (total n=455, norske=210)
(Juhasz & Skivenes, under vurdering).
- Og, når vi spør om hva som kan generelt forbedre beslutningsprosessene, så svarere tre av fire: organisering av prosessen, inkludert beslutningsprosedyrer, og å involvere brukerne (n=634)
(Skivenes & Tonheim, kommer 2016)

Mange i barnevernet opplever et sterkt tidspress.

Tid spiller en rolle ift beslutningskvalitet

- Involvering av foreldre og barn
- Kritisk vurdere beviser og informasjon
- Få frem alternative perspektiver
- Diskusjoner og vurderinger
- Tidsperspektiv er også viktig ift barns tidslinje

TIDsbruk ved omsorgsovertagelser

- 70% av **finske** barnevernsarbeidere,
- 50% (+/-) av de **engelske, norske og amerikanske**,

barnevernsarbeidere sier de ikke har tilstrekkelig tid til å forberede en omsorgsovertagelsessak godt nok

Kilde: Berrick, Dickens,
Pösö & Skivenes, under
vurdering

Tid er relativt

Presentert for samme samme situasjon, så rapporterer barnevernsarbeiderne at; fra de har bestemt seg for å fremme en omsorgsovertagelsessak til saken er sendt til domstolen/nemnda, så bruker de:

- Finland: **4-6** uker
- Norge: **4-6** uker
- England: **5** dager
- CA, USA: **48** timer

Kilde: Berrick, Dickens,
Pösö & Skivenes, under
vurdering

uib.no

Konklusjon

Viktige utfordringer som barnevernet står overfor

Vi trenger sikker kunnskap om hva det er som virker og hva som ikke virker, ift

- - kvalitet på beslutningene
- - om prosedyrer og beslutningsmodeller gir bedre vedtak
- - om holdningers betydning for barns medvirkning, eller opplæring og kompetanseutvikling
- - tidsbruk og om hva som er passelig med tid

OG, det er kontrollert kunnskap som trengs, hvor det systematisk testes hva som virker og ikke virker.

Mange takk for oppmerksomheten!

Se vår prosjektside eller ta kontakt på email
(marit.skivenes@uib.no) om du ønsker publikasjoner tilsendt
eller har spørsmål.

<http://www.uib.no/admorg/forskning/legitimacy-and-fallibility-in-child-welfare-services>

UNIVERSITETET I BERGEN

Legitimacy and Fallibility in Child Welfare Services

Noen nyere arbeider:

- Berrick, J., J. Dickens, T. Poso & M. Skivenes. 2015. Children´s involvement in care order decision-making: A cross-country analysis. *Child, Abuse & Neglect*.
- Berrick, J. S. Peckover, T. Poso & M. Skivenes. 2015. The Formalized Framework for decision-making in child protection: A cross-country comparison. *Journal of European Social Policy*.
- Burns, K. Pösö, T. and Skivenes, M. (eds.) (In press.) *Taking children into state care: A cross-country analysis of child welfare systems*. New York: Oxford University Press.
- Gilbert, N., Parton, N. and Skivenes, M. (eds) (2011) *Child Protection Systems*. NY: Oxford University Press.
- Magnussen, A-M & Skivenes, M. 2015. The Child´s opinion and position in care order proceedings: An analysis of judiciary discretion in the County boards decision-making. *International Journal of Children´s Rights*
- Kriz, K. & Skivenes, M. 2015. Child welfare workers perception of children´s participation: a comparasion of England, Norway and the United States (California). Journal: *Child and Family Social work*.
- Skivenes, M. 2015. The space for children´s participation. (Written in Norwegian: Handlingsrommet for barns deltagelse i barnevernssaker.) *Tidsskrift for Velferdsforskning*, no. 1.
- Juhasz, I. & M. Skivenes. Submitted. Child welfare workers' experiences of obstacles in care order preparation: A cross-country comparison. *European Journal of Social Work*. * 7000 words.
- Dickens, J., J. Berrick, T. Pösö & M. Skivenes. Submitted. "Social workers and independent experts in child protection decision-making: messages from an inter-country comparative study" *The British Journal of Social Work*.*
- Skivenes, M & M. Tonheim. Resubmitted. Improvements of the care order decision making – the viewpoints of child welfare workers in four countries. *Human Service Organizations: Management, Leadership, & Governance*
- Berrick, J., J. Dickens, T. Pösö & Skivenes, M. Revise and resubmit. "Parents' involvement in care order decisions: A cross-country study of front-line practice" *CFSW**
- Juhasz, I. & M. Skivenes. Resubmitted. Public trust in the child protection system – A population study of California, England, Finland and Norway. *Social policy and Administration*
- Pösö, T. & M. Skivenes. Submitted. Best Interest of the Child. *The SAGE Encyclopedia of Abnormal and Clinical Psychology*

uib.no